

Czy możliwe jest prowadzenie spraw przez radcę prawnego niewykonyjącego zawodu i występowanie przed sądami z substytucji innego radcy prawnego?

Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych uprzejmie informuje, co następuje.

1) Niewykonywanie zawodu w wyniku decyzji radcy prawnego, przy jednoczesnym braku przeszkód (ograniczeń) ustawowych do wykonywania zawodu.

Podjęcie w tym przypadku decyzji o przyjęciu do prowadzenia spraw i występowania przed sądami z substytucji innego radcy prawnego wymaga:

- a) uprzedniego wyboru jednej z form wykonywania zawodu radcy prawnego określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2022r. poz. 1166 z późn. zm.) (dalej: ustawa o radcach prawnych), z uwzględnieniem ust. 2 tego przepisu;
- b) spełnienia wymagań dla rozpoczęcia wykonywania zawodu w wybranej formie określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, z uwzględnieniem ustawy o radcach prawnych, Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego, w szczególności zawarcia umowy stanowiącej podstawę prawną świadczenia pomocy prawnej (art. 8 ust. 4 ustawy o radcach prawnych);
oraz
- c) zawiadomienia rady właściwej okręgowej izby radców prawnych o podjęciu wykonywania zawodu i formach jego wykonywania, o adresie i nazwie kancelarii lub spółki oraz podanie adresu dla doręczeń oraz niezwłocznego zawiadamiania o każdej zmianie tych danych (art. 8 ust. 3 ustawy o radcach prawnych).

Uwzględnienia przy tym wymaga, że pomoc prawna polegająca na występowaniu przez radcę prawnego w charakterze obrońcy w sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe może być świadczona w ramach wykonywania przez niego zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej, w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, pod warunkiem że radca prawny nie pozostaje w stosunku pracy. Zakaz zatrudnienia nie dotyczy pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych (art. 8 ust. 6 ustawy o radcach prawnych).

2) Niewykonywanie zawodu z powodu zawieszenia prawa do jego wykonywania uchwałą rady właściwej okręgowej izby radców prawnych (art. 27 ust. 1 pkt 1) – 3) i ust. 4 ustawy o radcach prawnych).

Podjęcie w tym przypadku decyzji o przyjęciu do prowadzenia spraw i występowania przed sądami z substytucji innego radcy prawnego wymaga uprzedniego ustania przyczyny zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego i uchylenia, na wniosek radcy prawnego, uchwały rady właściwej okręgowej izby radców prawnych w sprawie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu.

W pozostałym zakresie aktualne pozostają informacje zamieszczone w pkt 1) powyżej.

- 3) Niewykonywanie zawodu z powodu uprawomocnienia się orzeczenia o zastosowaniu kary dyscyplinarnej zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na czas od trzech miesięcy do pięciu lat, co skutkuje zawieszeniem prawa do jego wykonywania (art. 65 ust. 1 pkt 4) w związku z art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych).

Podjęcie w tym przypadku decyzji o przyjęciu do prowadzenia spraw i występowania przed sądami z substytucji innego radcy prawnego wymaga uprzedniego ustania przyczyny niewykonywania zawodu poprzez wykonanie prawomocnie orzeczonej kary.

W pozostałym zakresie aktualne pozostają informacje zamieszczone w pkt 1) powyżej.

- 4) Niewykonywanie zawodu z powodu tymczasowego zawieszenia radcy prawnego w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny (art. 65² ustawy o radcach prawnych).

Podjęcie w tym przypadku decyzji o przyjęciu do prowadzenia spraw i występowania przed sądami z substytucji innego radcy prawnego wymaga uprzedniego prawomocnego uchylenia postanowienia sądu dyscyplinarnego o tymczasowym zawieszeniu radcy prawnego w czynnościach zawodowych.

W pozostałym zakresie aktualne pozostają informacje zamieszczone w pkt 1) powyżej.

Nadmienić przy tym należy, że przyjęcie przez radcę prawnego niewykonyującego zawodu do prowadzenia spraw i występowanie przed sądami z substytucji innego radcy prawnego pomimo niespełnienia wymagań (warunków), o których mowa odpowiednio w pkt 1) – 4) powyżej, może skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną na zasadach określonych w art. 64 i nast. ustawy o radcach prawnych.

Opracowanie:
r.pr. Grzegorz Wyszogrodzki

Przewodniczący
Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu
Krajowej Rady Radców Prawnych
r.pr. Ryszard Wilmanowicz